

Роз'яснення щодо призначення пенсії у разі втрати годувальника членам сім'ї особи, зниклої безвісти за особливих обставин, у зв'язку із прийняттям Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про правовий статус осіб, зниклих безвісти» та інших законодавчих актів України щодо вдосконалення правового регулювання суспільних відносин, пов'язаних із набуттям статусу осіб, зниклих безвісти за особливих обставин» № 2191-ІХ від 14.04.2022

Нормативно – правова база

Закон України «Про правовий статус осіб, зниклих безвісти за особливих обставин»;

Закон України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування»;

Порядок подання та оформлення документів для призначення (перерахунку) пенсій відповідно до Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування», затверджений постановою правління Пенсійного фонду України 25 листопада 2005 року № 22-1, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 27 грудня 2005 року за № 1566/11846;

Особа, зникла безвісти за особливих обставин, - особа, зникла безвісти у зв'язку із збройним конфліктом, воєнними діями, тимчасовою окупацією частини території України, надзвичайними ситуаціями природного чи техногенного характеру.

Встановлення правового статусу особи, зниклої безвісти за особливих обставин

Особа вважається такою, що зникла безвісти за особливих обставин, з моменту подання заявником заяви про факт зникнення особи.

Особа набуває статусу такої, що зникла безвісти за особливих обставин, з моменту внесення про неї відомостей, що містяться у заяві про факт зникнення, до Єдиного реєстру осіб, зниклих безвісти за особливих обставин.

Важливо! Положення Закону України «Про правовий статус осіб, зниклих безвісти за особливих обставин» щодо функціонування Єдиного реєстру осіб, зниклих безвісти за особливих обставин набувають чинності з дня опублікування Міністерством внутрішніх справ України повідомлення про початок функціонування цього реєстру у газеті «Голос України».

Заява про розшук особи, зниклої безвісти за особливих обставин, подається до відповідного територіального органу Національної поліції України.

Подати заяву про безвісти зниклу особу можна на телефон гарячої лінії Національної поліції: 089 420 18 67.

Заява про розшук особи, зниклої безвісти за особливих обставин подається:

родичем такої особи;

представником військового формування;

органом державної влади;

органом місцевого самоврядування;

громадським об'єднанням;

будь-якою іншою особою, якій стало відомо про зникнення;
Уповноважений з питань осіб, зниклих безвісти за особливих обставин, якщо перелічені вище особи звернулися до неї з повідомленням про зникнення особи.

Набуття права на пенсію

Пенсія у зв'язку з втратою годувальника призначається непрацездатним членам сім'ї особи, якій відповідно до Закону України «Про правовий статус осіб, зниклих безвісти за особливих обставин» надано правовий статус особи, зниклої безвісти за особливих обставин.

Призначається така пенсія незалежно від тривалості страхового стажу годувальника.

Право на отримання пенсії виникає через один місяць з дня внесення інформації про безвісне зникнення особи до Єдиного реєстру досудових розслідувань або до Єдиного реєстру осіб, зниклих безвісти за особливих обставин.

Право на призначення пенсії мають:

1) чоловік (дружина), батько, мати, якщо вони є особами з інвалідністю або досягли пенсійного віку;

2) діти зниклого безвісти, які не досягли 18 років або старші цього віку, якщо вони стали особами з інвалідністю до досягнення 18 років.

Діти, які навчаються за денною формою навчання, до закінчення такими дітьми навчальних закладів, але не довше ніж до досягнення ними 23 років, та діти-сироти – до досягнення ними 23 років незалежно від того, навчаються вони чи ні;

3) усиновлені діти, пасинок і падчерка (якщо вони не одержували аліментів від батьків);

4) чоловік (дружина), а в разі їх відсутності – один з батьків або брат чи сестра, дідусь чи бабуся зниклого безвісти незалежно від віку і працездатності, якщо він (вона) не працюють і зайняті доглядом за дитиною (дітьми) зниклого безвісти до досягнення нею (ними) 8 років;

5) особи, які були на повному утриманні або одержували допомогу від зниклого безвісти, що була для них постійним і основним джерелом засобів до існування.

Члени сім'ї зниклого безвісти, для яких його допомога була постійним і основним джерелом засобів до існування, але які й самі одержували пенсію, мають право, за бажанням, перейти на пенсію у зв'язку із втратою годувальника.

Для призначення пенсії у зв'язку з втратою годувальника додаються такі основні документи:

- 1) Заява;
- 2) Паспорт або інший документ, що засвідчує особу, якій призначається пенсія, місце проживання і вік;
- 3) Довідка податкової адміністрації про присвоєння ідентифікаційного номера як заявнику, так і зниклому безвісти годувальнику (за наявності);
- 4) Документи, що підтверджують родинні зв'язки з годувальником;
- 5) Витяг з Єдиного реєстру досудових розслідувань, що засвідчує факт внесення до цього реєстру інформації про безвісне зникнення особи, або інформація з Єдиного реєстру осіб, зниклих безвісти за особливих обставин, отримана в порядку, передбаченому Законом України «Про правовий статус осіб, зниклих безвісти за особливих обставин».

Термін призначення та виплати пенсії

Пенсія призначається на період, протягом якого зникла особа зберігає правовий статус особи, зниклої безвісти за особливих обставин.

Виплата пенсії припиняється з дня, наступного за днем внесення до Єдиного реєстру досудових розслідувань або до Єдиного реєстру осіб, зниклих безвісти за особливих обставин, відмітки про встановлення місцеперебування, місця поховання чи місцезнаходження останків особи, зниклої безвісти або зниклої безвісти за особливих обставин.

Смерть особи, якій надано правовий статус особи, зниклої безвісти за особливих обставин, чи визнання її померлою у встановленому законодавством порядку надає непрацездатним членам сім'ї такої особи право на звернення для отримання пенсії у зв'язку з втратою годувальника на загальних підставах, передбачених Законом України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування».

З нормами чинного законодавства, які регулюють питання виплати пенсії у зв'язку із втратою годувальника як особи, зниклої безвісти за особливих обставин, можна ознайомитися за посиланням:

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2505-19#Text>;

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1058-15#Text>;

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1566-05#Text> .